

Skutok sa nestal.
Alebo ako stojí čas v štátnej správe.
19. september 2024

Exkurz do minulosti (nie tak dávnej) - prezidentské voľby 2024

Je 5. apríl 2024, okrem očakávania ako sa Slovensko postaví k voľbe v druhom kole prezidentských volieb je tu aj koniec našej monitorovacej anabázy počas kampane – práve sme [vydali správu](#) o tom ako kampaň dvojice Korčok – Pellegrini rezonovala v spravodajstve TV, v online médiách, ako aj na sociálnych sieťach.

A okrem zistení sme narazili aj na čosi nemilé, na správanie, ktoré síce z hľadiska podstaty nie je šokujúco problematické (s kolegami máme za sebou skúsenosť z pozorovania viac ako 150 volieb v rámci misií [Európskej únie](#), či OBSE/ÚDILP ([OSCE/ODIHR](#)), kde sme zažili najrôznejšie volebné kampane, maniere a triky), ide však o konanie, ktoré je však podľa nás zjavne v rozpore s platným zákonom.

Navyše – a to je ten závažný aspekt - ide o správanie predstaviteľov štátu, ktorí z daní všetkých občanov majú vykonávať činnosť striktnie v súlade s právnymi predpismi. Tak to nakoniec sľubovali pri skladaní sľubu v NR SR („budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života“).

Pri monitoringu sociálnych sietí sme narazili na platenú kampaň na sociálnych sieťach spoločnosti Meta (bola dostupná aj na Facebooku, aj na Instagrame) troch predstaviteľov strany HLAS-SD, teda strany predsedu NR SR a kandidáta na prezidenta Petra Pellegriniho:

- Ministra vnútra Matúša Šutaja Eštoka,
- Štátneho tajomníka ministerstva práce, soc. vecí a rodiny Braňa Ondruša,
- Štátneho tajomníka ministerstva hospodárstva Kamila Šaška.

Čo sa môže a čo by sa nemalo

[Zákon č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani](#) v §2 ods.1 definuje volebnú kampaň, jej rozsah a oprávnené subjekty oprávnené vykonávať kampaň a to nasledovne:

„Volebná kampaň je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety“.

Ustanovenie §2 ods. 3 následne explicitne uvádza, že „[č]innosť iných subjektov ako ustanovených v odseku 1 na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje“.

Ako sme už spomínali v prvej reflexii zo 14. júna 2024 – súhlasíme so záverom Volebnej hodnotiacej misie ODIHR k predčasným parlamentným voľbám 2023 že „úplny zákaz kampane tretích strán podľa súčasného znenia zákona o volebnej kampani nie je v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a s osvedčenou volebnou praxou“.

Misia ODIHR vo svojej [záverečnej správe](#) odkázala predovšetkým na odsek 256 [Spoločných usmernení o predpisoch pre politické strany](#), podľa ktorého by činnosti tretích strán nemali byť bezpodmienečne zakázané. Takisto je relevantný prípad Európskeho súdneho dvoru pre ľudské práva [Bowman vs. Spojené kráľovstvo z roku 1998](#). Súdny dvor zistil, že veľmi nízky limit výdavkov tretích strán stanovený zákonom bol neprimeraným opatrením, ktoré porušuje právo na slobodu prejavu.

Tento zákaz činnosti tretích strán bol do zákona o volebnej kampani vnesený novelou č. 208/2019 Z.z. s účinnosťou od 16. júla 2019 (práve počas vlády Petra Pellegriniho, ktorý po vražde Jána Kuciaka a jeho snúbenice nahradil Roberta Fica).

Podme však späť k podstate.

Čo sa stalo?

Zistili sme, že v období volebnej kampane pred prezidentskými voľbami 2024 viedli kampaň aj iné ako oprávnené subjekty.

Pre účely prezidentských volieb 2024 bolo obdobie volebnej kampane vymedzené nasledovne:

- 9. január 2024 – 20. marec 2024 (pred prvým kolom)
- 24. marec 2024 – 3. apríl 2024 (pred druhým kolom)

Pre účely prezidentských volieb 2024 boli oprávnenými osobami kandidáti zaregistrovaní Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán, teda 11 kandidátov pre prvé kolo a dvaja postupujúci kandidáti pre druhé kolo (občiansky kandidát Ivan Korčok a nominant strany HLAS-sd Peter Pellegrini).

Logika veci, ústavne garantované právo na slobodu prejavu aj výkladová prax volebných kampaní na Slovensku ustálila úzus, že komentovanie politickej kampane nie je a nemôže byť vnímané ako vedenie kampane (teda činnosť v prospech či neprospech). Iné je to však pri platenej podpore, kritike. A tu sa dostávame k veci.

Zistili, že počas kampane sa na sociálnej sieti Facebook objavili viaceré platené príspevky, ktoré svojim obsahom možno považovať za materiály v neprospech jedného kandidáta (Ivana Korčoka), či naopak v prospech druhého kandidáta (Petra Pellegriniho) – tak alebo onak, podľa nás aktivita jednoznačne odporujúca zneniu §2 ods. 1, v spojení s §2 ods.3 zákona.

Tieto materiály boli platené spomínanými činovníkmi strany HLAS-sd, zároveň aktívnymi predstaviteľmi verejnej moci – a to vrátane ministra vnútra, ktorého ministerstvo zodpovedá za spoluorganizáciu volebného procesu a za dodržiavanie zákonných pravidiel.

Ide o materiály na osobných účtoch týchto politických predstaviteľov (linky vedú na zoznam platených príspevkov v Ads Library spoločnosti Meta):

- **Matúš Šutaj Eštok (minister vnútra SR, nominant strany HLAS-sd)**
 - Celkovo [23 platených príspevkov](#) (4 rôzne typy – všetky 4 v neprospech kandidáta Petra Pellegriniho)
 - Platené boli v období 23.3. – 4.4. 2024
 - Vložené prostriedky boli na úrovni cca 1300 - 1900 EUR
 - Reklama sa celkovo zobrazila na úrovni 819 – 980 tisíc krát

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

DŮLEŽITÝ ODKAZ PRE KANDIDÁTA VOJNY - IVANA KORČOKA

Pán Korčok, vy ste človekom vojny. A verím, že prezidentom vojny nebudete len z jedného dôvodu – že mierumilovný slovenský národ si takéhoto človeka za prezidenta a vrchného veliteľa ozbrojených síl jednoducho...

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

MENTALITA SAS, ŠIMEČKA A KORČOKA JE ŠKODIŤ SLOVENSKU

Liberálny kandidát Korčok je úplne rovnaký ako prezidentka Čaputová a jeho progresívni kumpáni. Škodíť Slovensku za každú cenu, ohovárať ho v zahraničí, tešiť sa z jeho problémov. To je pokračovanie politiky Kisku a Čaputovej,...

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

PREZIDENT MUSÍ SKUTOČNE SLUŽIŤ ĽUĐOM

Ivan Korčok na bilbordoch hovorí, že bude slúžiť ľuďom a nie politikom.
Ale on slúžil iba politikom:
- Mečiarovi
- Dzurindovi...

Matúš Šutaj Eštok
Sponsored · Paid for by Matúš Šutaj Eštok

KORČOK BUDE Z PALÁCA PRACOVAŤ NA PÁDE TEJTO VLÁDY

Som presvedčený o tom, že ak Ivan Korčok vyhrá prezidentské voľby, v paláci vznikne pravicovo-liberálna a progresívna bunka, ktorá bude od prvého dňa spochybňovať túto vládu...

- **Braňo Ondruš (štátny tajomník, nominant HLAS-sd)**
 - Celkovo [5 platených príspevkov](#) (3 rôzne typy – 2 v neprospech kandidáta Ivana Korčoka, 1 v prospech kandidáta Petra Pellegriniho)
 - Platené boli v období 19.3. – 4.4.2024
 - Vložené prostriedky boli na úrovni cca 700 - 1000 EUR
 - Reklama sa celkovo zobrazila na úrovni 340 – 400 tisíc krát

Braňo Ondruš
Sponsored · Paid for by Braňo Ondruš

IVAN KORČOK. MUŽ, KTORÝ POHRDA INÝMI

Ivana Korčoka nemôžem voliť práve preto, že ho poznám.

Viem ako pracuje, aké má názory a ako sa stavia k ostatným ľuďom. Prezidentom nesmie byť človek, ktorý netoleruje iné názory a postoje. Dokonca ani len nedrží...

Braňo Ondruš
Sponsored · Paid for by Braňo Ondruš

IVAN KORČOK. MUŽ, KTORÝ SLUŽIL POLITIKOM
Skutočný príbeh prezidentského kandidáta

Ak sa Ivan Korčok môže v niečom pochváliť bohatými skúsenosťami, je to verná služba politikom, nie ľuďom. Presne naopak, ako tvrdí na billboardoch, ktorými oblepil celé Slovensko. Nejde pritom o jeho diplomatickú službu,...

Braňo Ondruš
Sponsored · Paid for by Braňo Ondruš

PETER PELLEGRINI. KANDIDÁT NA PREZIDENTA, KTORÉHO POZNÁM. A PRÁVE PRETO HO BUDEM VOLIŤ

Petra Pellegriniho aj Ivana Korčoka poznám dlhé roky. S oboma som veľa zažil a prežil, a to najmä v politike. A práve preto budem voliť Petra Pellegriniho.

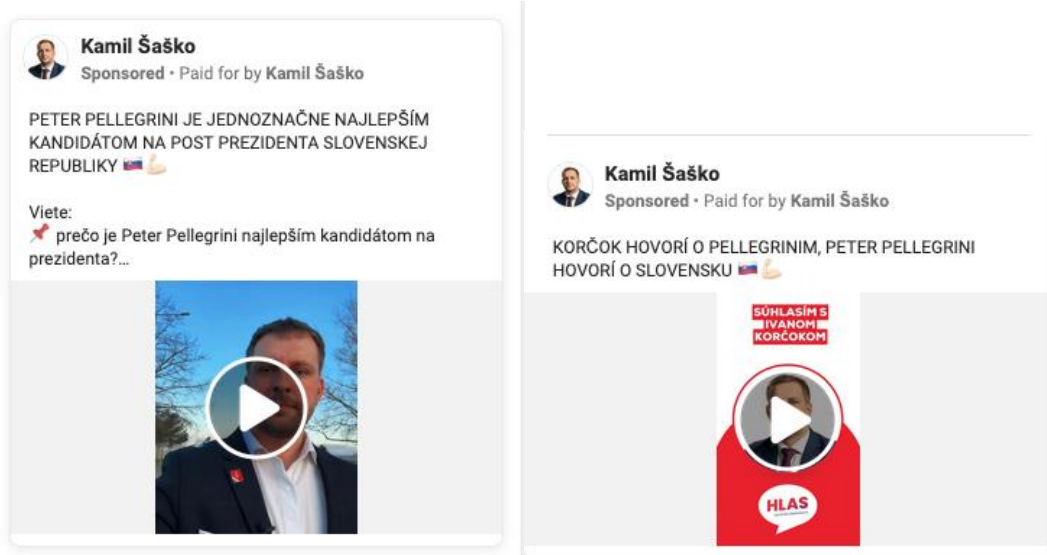
...

BRANOONDRUS.SK
PETER PELLEGRINI. Kandidát na prezidenta, ktorého poznám. A práve preto ho budem voliť

[Learn more](#)

- **Kamil Šaško (štátny tajomník, nominant HLAS-sd)**
 - Celkovo 3 platené príspevky (2 rôzne typy - 1 v prospech kandidáta Petra Pellegriniho, 1 v neprospech kandidáta Ivana Korčoka)
 - Platené boli v období 3. – 8.3.2024
 - Vložené prostriedky boli na úrovni do 100 EUR
 - Reklama sa celkovo zobrazila na úrovni 18 – 24 tisíc krát

Čo sme urobili?

Zákon o volebnej kampani na tento typ konania (resp. zákazu konania) explicitne pamätá aj v časti o priestupkoch (§20), kde hovorí, že „[p]riestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz podľa § 2 ods. 3“, a že okresný úrad uloží za takýto priestupok *“pokutu od 300 eur do 30 000 eur“*.

A keďže bol 5. apríl, deň pred druhým kolom voľby prezidenta a podľa nás je rešpekt k pravidlám základom fungujúceho právneho štátu, a tento rešpekt očakávame od verejných predstaviteľov takpovediac z podstaty veci, podávame ešte v ten večer podnet pre možné porušenie zákona zo strany troch štátnych funkcionárov zastupujúcich stranu HLAS-sd – podnet podávame na Ministerstvo vnútra SR a na Štátnu komisiu pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ŠKV).

Hoci podstata porušenia nie je dramatická a úplný zákaz činnosti tretích strán považujeme za chybu (pričom zároveň si myslíme, že inštitút moratória je v súčasnej digitálnej dobe prekonaný), reklama určite mala kampaňový dosah (viď čísla zasiahnutých voličov), išlo však predovšetkým o iné.

Podnet podávame, aby sme zistili ako sa s podľa nás jednoznačným nerešpektovaním pravidiel vysporiadajú orgány ochrany zákonnosti, presnejšie povedané okresné úrady ako miestne orgány štátnej správy – konanie je o to zaujímavejšie, že okresné úrady patria do štruktúry Ministerstva vnútra, na ich čele stoja prednostovia, ktorých vymenúva aj odvoláva vláda, na návrh ministra vnútra. Išlo teda svojim spôsobom o test nezávislosti – bude mať na rozhodovanie štátnych úradníkov vplyv, že rozhodujú o svojom nadriadenom, resp. o straníckych kolegoch svojho nadriadeného?

Čo nasledovalo I.

O týždeň po podaní podnetu sme sa dozvedeli, že podnet bol na zasadnutí ŠKV hneď (6. apríla.) prerokovaný a následne rozdelený – 12. apríla postúpený Okresnému úradu Bratislava pokiaľ ide o M. Šutaja Eštoka a K. Šaška, a v časti týkajúcej sa B. Ondruša bol postúpený Ministerstvu vnútra.

Dôvodom pre zaangažovanie Ministerstva vnútra v druhej časti malo byť podozrenie, že príspevok „stránky „Braňo Ondruš“ môže byť financovaný právnickou osobou“. Ako sme sa neskôr dozvedeli tou záhadnou osobou mala byť samotná strana HLAS-sd. Prečo a ako vzniklo podozrenie, že za postami zo stránky Braňo Ondruš by mala byť strana a nie samotný štátny tajomník, sme sa napriek snahe nikdy nedozvedeli. Až 13. mája, teda po viac ako mesiaci, bol podnet týkajúci sa B. Ondruša postúpený príslušnému okresnému úradu podľa miesta trvalého bydliska – OÚ Zvolen. Doručený tam bol 17. mája.

Procesný postup

Ako?

Na konanie sa vzťahuje [zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch](#). V jeho zmysle MEMO 98 je oznamovateľom, nemáme však postavenie účastníka konania (zákon ich okruh uvádza v § 72).

V zmysle §51 zákona o priestupkoch sa na konanie o priestupkoch vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (ak nie je v zákone o priestupkoch, či v inom zákone uvedené inak), čo je v slovenskom právnom prostredí [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní](#) (správny poriadok).

Ten v [§23 ods. 2](#) celkom jasne hovorí, že "*správny orgán môže povoliť nazrieť do spisov a urobiť si výpis, odpis, môže poskytnúť kópiu spisov alebo môže poskytnúť informáciu zo spisov iným spôsobom aj iným osobám, pokiaľ preukážu odôvodnenosť svojej požiadavky. [...]*"

Mali sme za to, že odôvodnenosť našej požiadavky o informácie sme pomerne jasne preukázali samotným podaním a následnou snahou získavať informácie o vývoji nášho podnetu. Nie vždy sa táto domnienka ukázala adekvátne, a hoci sa nám darilo získavať isté informácie – bohužiaľ vo väčšine prípadov boli iba relatívne kusé.

Ako dlho?

Pokiaľ ide o lehoty, je nutné spomenúť, že priestupkový zákon (§ 67 ods. 3) dáva správnomu orgánu v zásade maximálne 30 dní, aby konanie začal – „*[a]k správny orgán vec neodloží, ani nezistí dôvod pre postúpenie veci inému orgánu, začne konanie o priestupku bezodkladne, najneskôr do 30 dní*“.

Čo sa týka samotného rozhodnutia a lehôt preň, § 49 správneho poriadku hovorí (keďže zákon o priestupkoch špecifické lehoty nespomína), že „*[v] jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených účastníkom konania, správny orgán rozhodne bezodkladne*“. Správnym orgánom sú už vyššie spomenuté okresné úrady – Okresný úrad Bratislava (je len jeden) pre podnety týkajúce sa ministra Šutaja Eštoka a štátneho tajomníka Šaška, a Okresný úrad Zvolen pre podnet týkajúci sa štátneho tajomníka Ondruša.

„V ostatných prípadoch [...] je správny orgán povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania; vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní [...]“ Zákon síce pripúšťa možnosť predĺžiť lehotu odvolacím orgánom ešte viac, ale to len mimoriadnejších prípadoch, takže túto možnosť nie je nutné rozvíjať.

V sumáre, **správny orgán má v zásade 2 mesiace, aby o podnete rozhodol.**

Čo nasledovalo II. (OÚ Bratislava)

Ako sme sa dozvedeli z Okresného úradu Bratislava (vedúci OÚ bol po celý čas našej komunikácie pomerne ústretový), zásielky boli zaslané Matúšovi Šutajovi Eštokovi na konci apríla (29.4.) a Kamilovi Šaškovi na začiatku mája (7.5.), čo je možné považovať za začiatok konania, keďže išlo o prvý úkon voči účastníkovi konania (§ 18 ods. 2 správneho poriadku).

Logické čítanie lehôt znamená, že by sa malo rozhodnúť do konca mája, najneskôr do konca júna (prečo však?) v prípade podnetu na ministra M. Šutaja Eštoka a podobne (o týždeň dlhšie) v prípade podnetu na štátneho tajomníka K. Šaška.

Hoci sa každému konaniu venoval osobitný referent a od vedúceho sme mali na nich mailové kontakty (získali sme ich 31.mája), informácie sme získavali pomerne ťažkopádne, často až telefonátom samotnému vedúcemu. Pitoreskná bola (ne)komunikácia v súvislosti s konaním voči K. Šaškovi - hoci sme sa snažili získať informácie v pravidelnom intervale (mesačná periodicitu), prvýkrát sme o vývoji v tomto konaní počuli... vlastne ešte sme nepočuli, sľúbenú máme informáciu do konca tohto týždňa. A to len opäť ako dôsledok telefonátu s vedúcim.

Čo nasledovalo III. (OÚ Zvolen)

Z nášho pohľadu pomerný nepochopiteľný začiatok konania voči Braňovi Ondrušovi (preskúmanie či posty na jeho oficiálnej FB stránke nie sú činom strany HLAS-sd) mal ešte bizarnejšie pokračovanie.

Podnet bol príslušnému okresnému úradu (OÚ Zvolen), doručený až 17. mája. Namiesto začatia konania sa však OÚ Zvolen rozhodol postúpiť vec na objasňovanie na Obvodné oddelenie Policajného zboru Detva – zásielka bola zo strany OO PZ Detva prebratá 26. júna. Odpoveď prečo tak OÚ Zvolen urobil (zrejme v zmysle § 58 ods. 3 priestupkového zákona) sme však ani na niekoľkonásobné otázky (mailové či telefonické) nedostali. Len pre upresnenie, objasňujúci orgán má spravidla mesiac na jeho skončenie (§ 59 ods. 4 priestupkového zákona).

Podľa spomenutého, a na základe znenia § 67 ods. 2 priestupkového zákona (upravuje začatie konania) tak môžeme dôvodiť, že **toto konanie sa oficiálne ešte ani nezačalo.**

Neradno zbytočne špekulovať, ale tieň pochybností ohľadom účelovosti takéhoto zdĺhavého konania ostáva – ako je známe Braňo Ondruš kandidoval do Európskeho parlamentu a vo voľbách (8. júna) ako jediný za HLAS-sd aj úspešne získal mandát. Prečo riskovať jeho šance zbytočne zrýchleným konaním? Je možné, že ide len o nedôvodnú špekuláciu – čo však bránilo orgánom štátnej správy tieto pochybnosti vyvrátiť práve rýchlejšim konaním?

Výsledok?

Dňa 5. septembra nám do našej elektronickej schránky (na základe ďalšieho mailu s prosbou o informácie) bola doručená odpoveď, že konanie voči Matúšovi Šutajovi Eštokovi bolo 28. augusta zastavené, „nakoľko **skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom**“.

Toto rozhodnutie odvtedy už s najväčšou pravdepodobnosťou nadobudlo právoplatnosť (lehota je 15 dní od odo dňa oznámenia rozhodnutia), keďže asi nemožno očakávať, že by sa voči nemu minister ako jediný účastník konania odvolal.

Teda platená politická reklama, realizovaná Matúšom Šutajom Eštokom 23x počas celého obdobia kampane pred druhým kolom, ktorá mohla mať takmer 1 milión zobrazení nie je priestupkom. Pritom zákon o volebnej kampani hovorí (viď vyššie), že činnosť iných subjektov ako kandidátov na podporu alebo v neprospech kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje. A, že porušenie tohto zákazu je priestupkom. Nedáva to zmysel? Ani nám.

Preto sme logicky požiadali Okresný úrad Bratislava požiadali o samotné rozhodnutie, aby sme dozvedeli aj zdôvodnenie a interpretáciu zákonných ustanovení. Bohužiaľ, dostali sme sa do roviny formalizmu, keď nás OÚ BA žiada o preukázanie opodstatnenosti našej žiadosti.

Myslíme si, že aplikačná prax orgánov verejnej moci by mala byť vedená všeobecným ustanovením [zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám](#), ktorý v §3 ods. 1 jednoznačne hovorí že "každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii." Ako ďalej zákon v ods. 3 ďalej uvádza "informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje".

Myslíme si, že toto je prístup, ktorý by orgány verejnej moci, financované z daní občanov, mali uplatňovať takpovediac z podstaty veci pre posilnenie spoločenskej dôveryhodnosti vo fungovanie inštitúcií, a nie hľadanie formalistických dôvodov, prečo informácie nesprístupniť. Ide tu o napĺňanie ústavne garantovaného práva na informácie v zmysle čl. 26 ods. 1 a ods. 5 zákona č. 460/1992 Zb. (Ústava SR).

Nepochybne tu ide aj o širší verejný záujem, keďže ako vieme, išlo o konania súvisiace s podaním voči štátnemu predstaviteľovi, reprezentantovi verejnej, presnejšie štátnej moci - a ako vieme, v zmysle čl. 2 ods. 1 spomínanej Ústavy SR, teda nášho najvyššieho zákona, "štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo." A v nadväznosti na toto ústredne vymedzenie zdroja verejnej moci (občan delegujúci moc svojim zástupiteľom), čl. 75, ods. 1 Ústavy definuje sľub poslancov a v ňom sa okrem iného uvádza, že: "[...] Svoje povinnosti budem plniť v záujme jej občanov. Budem dodržiavať ústavu a ostatné zákony a pracovať tak, aby sa uvádzali do života."

Momentálne žiadame o sprístupnenie predmetného rozhodnutia na základe zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Záver

Len pre pripomenutie, medzinárodná prax vo volebných veciach (napr. [Code of Good Practice in Electoral Matters](#)) odporúča rozhodovať v rýchlejšom režime a procesný rámec musí umožniť, aby sa stanovené pravidlá vykonávali účinne.

Aj z tohto pohľadu je stav konaní od podania podnetu (5. apríla) po viac ako 5 mesiacoch a po viac ako 40 úkonoch z našej strany, pomerne tristný.

- **Matúš Šutaj Eštok** – OÚ Bratislava po 4 mesiacoch od začiatku konania (zákon v zásade predpokladá 2 mesiace na rozhodnutie) konanie zastavil (28. augusta), „nakoľko skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom“. Samotné zdôvodnenie ešte nemáme.
- **Kamil Šaško** – OÚ Bratislava **vo veci koná, bližšiu informáciu ani po 4 mesiacoch nemáme** (zákon v zásade predpokladá 2 mesiace na rozhodnutie). Poslednú aktualizáciu informáciu sme získali 31. mája.
- **Braňo Ondruš** – OÚ Zvolen vo veci podľa všetkého po 4 mesiacoch zatiaľ ani nezačal konať, čaká na objasnenie veci zo strany OO PZ Detva (od momentu kedy dostal podnet - 17. mája, zákon v zásade predpokladá 2 mesiace na rozhodnutie). Poslednú aktualizáciu informáciu sme sa dozvedeli 2. augusta.

Kam smerujeme?

Žiada sa vláda zákona, predvídateľnosť a spravodlivosť. Pri zachovaní nezávislosti. Na konci je dôveryhodnosť.

Ako hovoria klasické právne sentencie, "*nie je len do určitej miery dôležité, ale má zásadný význam, aby sa spravodlivosť nielen vykonala, ale aby sa zjavne a nepochybne zdalo, že sa vykonala*", s čím súvisí, že sa "*nesmie vykonať nič, čo by vytváralo čo i len podozrenie, že došlo k zásahu do priebehu konania*."

Z naznačeného musíme konštatovať, že test nezávislosti miestna štátna správa nezvládla (nedodržanie lehôt, slabá až nedostatočná komunikácia, formalizmus, samotné posúdenie matérie). Prinajmenšom zatiaľ. Vskutku totiž rozhodovanie pôsobí ako ovplyvnené faktom, že ide o vlastného nadriadeného, resp. o jeho straníckych kolegov.